Рік III. Львів, 18. серпня 1929. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 34.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАС...

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.. „ПРАВДА“
Львів, вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4—48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 10 зол. Півріч-но 5 зол. Чвертьрічно 2 зол. 50 сот. Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 амер. доляри або їх рівновартість.
Поодиноке число коштує 20 сот.

Большевики замкнули Собор св. Володимира в Київі

Вслід за збуренням „з комунікаційних оглядів“ славної ікони Іверської Матері Божої, про що вже писалося, большевицькі власти рішили замкнути одну з найславніших церков на Україні —Святоволодимирський собор в Київі.

Вістка про цю нову зневагу релігії большевиками викликала велике обурення серед всіх віруючих на Україні. У величезній будівлі собору, що уявляє собою велику мистецьку вартість, большевики рішили урядити музей протирелігійної пропаґанди т. зн. має служити ширенню безбожности і невірства. Релігійні образи будуть перенесені до сільських церков і до передміських церков. А нашi платні письмаки з „Праці“ та „Ради“ все пишуть своє, що мовляв, „в гарній державі за Збручем є релігійна свобода“. Пишуть, бо такий „наказ получили“ від своїх хлібодавців!

——о——

Від Адміністрації.

Звертається увагу П. Т. Передплатників, що в попередному числі через помилку в друкарні пропущено оголошення в справі залеглостей за „Правду“ за перший піврік (До 1. VII. 1929 р.) Всіх тих П. Т. Передплатників, яких назвиска починаються від букви Ц, Ч, Ш, Щ, Є, Ю, Я. Просимо поглянути на свої адреси ч. 32 „Правди“ і негайно вирівнати зазначені чорнилом залеглости.

ОТВОРЕННЯ ВАТИКАНСЬКОЇ ПОЧТИ В РИМІ

На образку бачимо чергу людей в перший день отворення ватиканської почти в Римі.

Революція в Венезуелі

У Венезуелі в середущій Америці вибухла революція. Повстанці намагались заняти місто Кумана, при чому одначе понесли цілковиту невдачу.

Кровава сутичка на радянсько-китайській границі

Часописи доносять із Токіо, що між граничними станицями китайсько-радянськими прийшло біля Манас до сутички. Двох Китайців убитих, багато ранених. Японський міністер заграничних справ старається наново прихилити Радянщину до розпочаття переговорів.

——о——

Збірна нота великодержав до Китаю

В цьому тижні вручили китайському правительству в Нанкіні збірну ноту великодержав із Анґлією на чолі у відповідь на китайську ноту. Китай зажадав був знесення екстериторіяльности. Анґлія, Франція, Америка й Голяндія, які мали там екстериторіяльну полосу в відповіди в згаданій ноті зазначили, що аж на таку уступку не згодяться, бо Китай не дає ніякої запоруки, що зможе практично приноровити теперішнє судівництво. Зате держави предкладають основні зміни в міжнародньому договорі про екстериторіяльність.

Розважмо добре

(Надіслана стаття).

(—) І знов велике нещастя навістило нашу країну.

Страшні бурі скаженіють.

В кільканацяти повітах град знищив усе жниво, наробили бурі й інших шкід чимало, кількоро людей убив грім.

Великі нещастя, а село стоїть супроти них безрадне...

І приходить на думку, чи все воно так буде, чи все наше село в разі живлового нещастя буде тільки безпомічно, безрадно заломлювати руки. Чи все?!

Чи все аж тоді, коли вже нещастя завитає, коли шкід наробить буря ми будемо думати над рятунком і комітети засновувати й датки збирати. А заки комітети позасновуються, заки датки зберуться — люди, що їх навістило нещастя, вже терплять голод і нужду, а там і недуги, бо вони сливе завсіди невідступні товаришки голоду й нужди.

Ні, так розумні люде не роблять. Розумні люде наперед, заздалегідь приготовляються до оборони перед нещастям...

Знають ці наші люде, що були в Америці й працювали по копальнях, як там робітники рятуються, як забезпечуються.

Робітник, що наймається до роботи в копальні, чи в фабриці знає, що йому з усіх усюдів грозить небезпека окаліччіння, а то й утрати життя, а тоді його родина: жінка й діти дрібні осталиб без шматка хліба, а то й без даху над головою.

І там робітники заздалегідь забезпечуються. Як? Засновують товариства т.

зв. союзи робітників і платять невеличкі вкладки. Із цих вкладок потім цей, хто потерпить, дістає підмогу, а коли згине, дістає підмогу його жінка й діти.

Такі союзи мають в Америці й Україні. І чимало наших людей, що повернули з Америки належало до них і знають, яким великим добродійством ці товариства для робітництва.

Чиж наші селяне не моглиб таксамо боронитися перед живловими нещастями. Чи не добре булоб їм призадуматися над цим, чи й нашим селянам так не боронитисяб перед нещастям. Ми все повинні тямити, що найпевніша поміч є тоді, коли чоловік сам собі поможе й заздалегідь забезпечиться. А спільними силами можна дуже багато зробити.

Час нам селянам призадуматися над цим і зараз забратися до діла. Поможи собі небоже, а Бог тобі поможе.

А. Б.

——о——

Зі світа

З конференції в Газі.

Конференція держав, що саме тепер радить у Газі, має вже раз покінчити всі справи звязані зі світовою війною. Ці справи є господарські й політичні. Господарські справи обміркували вже на конференції знавців у Парижі. Там ухвалили плян, уложений Американцем Юнґом. Здавалосяб, що тепер треба тільки затвердити цей плян і вже кінець. Та воно не так. Уже на початку прийшло до непорозуміння між Анґлією й Францією за воєнне відшкодування, яке має заплатити Німеччина. Анґлійський канцлєр скарбу Сновден заявив, що анґлійський парлямент ніколи не прийме пляну, що кривдить Анґлію в справі воєнних відшкодувань. По його обчисленням Анґлія тратить 48 міліонів, коли Франція, Італія й Бельґія зискають. Тому він жадає зміни пляну Юнґа. На це не годяться представники Франції й Бельґії.

Також і Америка, кажуть, буде домагатися участи у відшкодуваннях Німеччини.

Зновуж на таємному засіданні політичної комісії відбулася жива розмова між Штреземаном і Бріяном у справі Надренії. Штреземан домагався знесення окупації Надренії, бо Німеччина виповнила вже всі зобовязання. На це заявив Бріян, що хоч він вірить у добру волю теперішних керманичів Німеччини, то нема певности, як довго вони будуть при владі. Тому Франція мусить мати відповідну забезпеку й тому звільнення може відбуватися тільки частинами в міру виконання пляну Юнґа. Пишуть, що тепер думають над відложенням конференції, щоб не допустити до її розбиття вже тепер.

Одним словом мала надія, щоб із цеї конференції вийшло щось путнє.

Чутки про Сталіна.

В Москві ходять чутки про поважну недугу Сталіна. Говорять, що недуга поважніша, як здогадувалися доси й що він муситиме на все покинути державні справи.

Сталінову недугу старанно скривають, так що ніхто не може довідатися на що нездужає червоний цар. Та не кидають говорити, що його отруїли.

Виходилоб, що червоні керманичі колишньої Росії, по теперішньому Радянщини (СРСР) в боротьбі між собою уживають старих царських способів.

Старих царів їх наслідники, щоб їх позбутися, душили, троїли, чи в якийнебудь інший спосіб убивали, щоб самим засісти на престолі. Дуже небагато було царів, що згинули своєю смертю. І теперішні володарі, вбивши останнього царя з його родиною, хапаються, як видно, старого „випробованого“ спробу царів у боротьбі за владу між собою.

Сталінова недуга зходиться з великим невдоволенням, що його викликали в кермуючих кругах Радянщини останні невдачі в міжнародній політиці. Між інш. говорять, що через Сталінову політику накопичуються труднощі в навязанні взаємин із Англією.

Десятьліття німецької республики.

Дня 11. серпня Німеччина святкувала 10-ліття німецької конституції й республики. Вже на самому початку відділи комуністів демонстрували проти державних прапорів, а потім нападали на поліційні патрулі й кількох поліціянтів ранили.

В неділю 11. серпня ц. р. відбулися в Берліні величаві обходи з нагоди 10-ліття ваймарської конституції. Рано відправлено в церкві св. Трійці богослуження, на якім був присутній сам президент Німеччини. Опісля відбулася в райхстаґу в 12-ій год. в полудне святочна академія, яку зорґанізовано заходом німецького уряду. На академію прибули през. Гінденбурґ, німецький уряд, пруський уряд, посли до райхстаґу і пруського сойму та дипльоматичний корпус. По скінченій академії през. Гінденбурґ приняв дефіляду почесной компанії на республиканській площі.

Унійний зїзд у Празі.

В Празі почався унійний зїзд. В зїзді бере участь кільканадцять епископів і

ІВАН ВАЗОВ

ВПЕРТЮХ

ОПОВІДАННЯ.

(Продовження).

Почувши ці зухвальні слова, Милош вдивився в юнака, щоб пересвідчитися, чи він не глузує собі з нього. Та Младенів погляд зовсім не означав жарту, тільки сміливу рішучість. Тоді Милош вибух згірдним гнівом:

— А! ти песький сину! Ти хочеш моєї дочки, та хто схоче тебе, паршиве паця! „Глядіть на нього, він питає за попом, як його зі села чвають собаками!“

— Цанка хоче мене, ми любимося — закликав обурений Младен.

Милош вибух сміхом, а вложивши руки в кишені своїх турецьких шараварів, відвернувся й відійшов.

— Слухай — кликнув за ним Младен — тями, щоб ти Цанки не дав нікому, поки не верну, бо інакше пущу тебе з димом.

І юнак відійшов. За собою чув голосну Милошеву лайку й проклони.

— Ти опришку! Прокляте кодло! Син коміти мусить теж бути комітою...

Лежачи в траві, Младен пригадав собі це все й лютий гнів закипів у його грудях.

— Вбю їх і себе, коли старий віддасть її іншому — подумав із люттю... — Та вскорі вспокоївся милішими думками. Бачив перед собою рідне село. Спочивало тихо в сні під зоряним небом. Струмочок журчить біля тина Милошової загороди, під навислим гиллям старих верб, над берегом річки дрімають гуси, на подвірї тиша, тільки груша часом зашумить, а листя фасолі зашелестить. Під грушею стоїть шопа з ткацьким варстатом, а в ній спить Цанка. Усі там у хаті сплять, тільки Цанка сама не спить, не спить і її милий, він про неї думає й зітхає до неї... Якби вона зраділа, колиб так нечайно почула його тихі накликування, колиб знов побачилися й без перепон могли наговоритися про все, що лежало їм на серці в хвилині розлуки. Щож би це була за радість! Вона вийшлаб до нього, висмикуючися незамітно мов вуж зі своєї постелі.

Нараз блиснула йому думка: а колиб так пійти до ньої й побачити її? До світанку ще шість або сім годин, досить часу, щоб побачитися з милою хочби кінець світа, а не на годину ходу. Без надуми рішився. Тепер уже ніщо не моглоб його спинити, готов був перебристи й огняну ріку, що ділилаб його від Цанки й здобути мури твердині, колиб у неї змінився тин Милошової загороди.

Зорі мовчки миготіли на синьому небі. Тиша царила кругом. Перерива її тільки храпіт юнаків. Младен підвівся обережно й бистрою ходою пустився полями, здовж залізничого шляху. Небаром зник у нічній темряві.

Північ минула, коли Младен, упоєний солодкою зустрічю з милою, виходив зі села до стації, щоб відтіля йти дальше здовж залізничого шляху. Доси не бачив його ніхто, ніхто не зустрінув. Село було пусте, наче все вимерло в ньому. Це було йому миле, бажав, щоб те, що він був у селі й причина цього лишилася всім тайною. Що йно тепер чери прийшло йому на думку, що він провинився супроти військової карности, що його поступок був божевіллям та це було понад його сили, щоб не пійти там. Спішився, не знав котра година, боявся, щоб заки добіжить до поїзду, зоря не стрінула його в полі... тож біг щораз скоріше... Зірвався вітер, шумів глухо проміж тинами й конарями горіхів.

Коли Младен був уже далеко в полі, сильний блеск ударив на нього з лівого боку. Оглянувся, в далі на нивах жовте полумя виповзало зі снопів, вітер роз-

кількадесять священиків. Як представник греко-катол. Церкви є перемиський епископ Коциловський.

Уступлення французького правительства.

З Парижа повідомляють, що кабінет Пуанкаре подався до димісії. Президент Думерг прийняв димісію і доручив утворення нового кабінету міністрові Бріянові.

Причиною уступлення кабінету Пуанкаре являється злий стан здоровля премєра Пуанкаре. Димісія викликала дуже велике враження серед французьких політичних кругів.

Брііян залишив кабінет Пуанкаре в тому самому складі, лише з тією зміною, що на місце Пуанкаре, сам став премієром.

Така „зміна" кабінету, як подає „Journal", не змінить напрямку французької заграничної політики, бо Пуанкаре вже давно перед своїм уступленням порозумівся з Брияном.

Переговори Китаю з Радянщиною.

Китайсько-совітський вогонь, що вже починав так сильно розгорюватися й, здавалося, розгориться в велику пожежу, починає пригасати, бо не вистарчає палива.

Китай не може воювати, бо не має чим і за що.

Совіти так само не можуть провадити війни, бо не мають грошей та інших засобів. Тай військо ледви чи схотілоб воювати далеко від рідної землі.

А через те, побавившися трохи у „війну", засіли за одним спільним столом китайці з радянцями й почали провадити мирові переговори.

Переговори розбилися з вини Радянщини. Та до війни мабуть таки не прийде.

Боротьба за церкву на Радянщині

Московські часописи приносять цікаві описи „церковного бунту", — як вони кажуть — до якого прийшло в місті Кімри, яке знане є з виробництва обуви. Наслідком ухвали гуртка безбожників совітрада у Кімрах рішила, що місцеву церкву зачиняється. Як лише ця постанова дійшла до загального відома, по словам „Рабочої Ґазети" в мешканні священика Колерова відбулася нарада. Ухвалили боронити церкви всіми силами. Видали ріжним людям прикази, щоби обійшли віруючих і скликали їх до оборони церкви. На другий день зібралося около дві тисячі людей. Почалося богослуження. Відправлялося дуже торжественно. Священик Колеров виголосив потім проповідь до присутніх, у якій м. і. сказав: „Брати! Антихристові слуги змовилися проти нашої дорогої церкви. Нас переслідують, як старинних християн у Римі. Комуністи і їх помагачі, які не оглядаються на святість церкви заперечують імя Боже і зневажають святі місця..." Священик Колеров говорив довше ніж годину. Взивав віруючих, щоби нічого не лякалися та щоби не позволили перемінити церкву в робітничий клюб. Потім вдарили на тривогу. Перед церквою зібралося богато людей. Вони присягли, що боронитимуть церкву. Колиж до церкви прийшла комісія місцевого совіту, яка мала списати акт про перебрання церкви для иншої цілі, церковні двері були зачинені. Висіло на них трицять колодок. Хтось із товпи дав знак. Кількадесять людей з дрючками кинулося на членів комісії. Священик Колеров ходив поміж народом і кропив усіх присутніх священою водою. Комуністів, які ходили довкола, тяжко побили. Товпа не забула і підстрижених жінок, била їх і кричала: „Захотілося вам нового притулку! Бийте їх!" Побили та поранили щось 30 комуністів.

Одначе на цьому не скінчилися неспокої. Большевики прикликали на поміч міліцію. Та ледви большевицька поліція зявилася на майдані, товпа кинулася на неї також із дрючками. Поранили пятьох міліціонерів. Міліція оружя не вжила. Обі сторони витревали в боєвій готовости до ночі. Товпа боронила церкву наче підчас облоги. В ночі приїхав предсідник місцевого совіту в Кімрах, Єршов, і радник окружного виконуючого комітету Колосков. Оба старалися виголосити промови, але люди дзвонили весь час у дзвони і вони не могли промовити ні слова. Потім товпа кинулася на Єршова та Колоскова, стягнула їх із бальконy та потовкла їх. Люди не покидали церковного майдану цілі три дни й уряд не міг нічого вдіяти за весь той час. Щойно при кінці третього дня майдан став опорожнюватися, бо змучені вірні розходилися до дому. Небаром потім на приказ із Москви почалися арештування. „Церковний бунт" тягнувся в Кімрах від 19. до 22. травня ц. р., одначе слідство в тій справі покінчилося щойно з кінцем липня. До відповідальности потягнули 18 людей, між ними священика Колерова, предсідника церковної ради Димітрієва, заможного селянина Балданова й ін. Тепер буде відбуватися сензаційний процес.

вівав його — а вони обнимали щораз то нові снопи й стоги й творили дві полумяні річки. Вся околиця потопала в цьому світлі — пожар перекинувся на високий стіг — огняний стовп ізнявся в повітря, а вітер, що все кріпшав, розприскував його в міліони язиків.

Нараз почув Младен невподалік якусь ходу й побачив напроти себе дві постаті. Були це два селяне з його села. Він звинно скочив у кущі й ішов дальше похилений. Був певний, що ці селяне не пізнали його. Успокоєний, біг дальше й знов спинився, щоб глянути на пожар. Цей вид справляв йому біль — кількож то людської праці гинуло на млі ока спалювався на попіл добробут, здобутий людиною й ніяка людська сила не могла нічого врятувати з цього моря полумя.

Без сумніву, цей пожар підложила рука якогось злочинця! Младенові здавалося це лихим знаком для нього. Біг скоро, та зловіща луна товаришила йому скрізь. Коли вкінці якийсь горбок закрив її йому зперед очей, полекшало в нього на серці.

Як прибув на місце, його товариші спали ще глибоким сном. Кинувся на землю й заснув біля них у хвилині, коли блідо-рожева ранішня зірниця появилася на тихому, темному небі. Сонце зійшло, міст направили, поїзд рушив дальше, пополудні станули в місті, де була мета їх подорожі.

На другий день вечером покликали Младена до начальника. Зчудувався вельми, чого це кличуть його. Та його зчудування змінилося в жах, пополотнів, коли ввійшовши до начальника, побачив Цанчиного батька, Милоша.

— Чижби мене хто бачив? — подумав — ні, про це не знає ніхто... Милош певно хоче мене обжалувати за це, що я йому сказав передучора. Це не пошкодить мені.

Вид старшини був строгий — Милош був лютий.

Младен станув мов статуя.

— Младене Райчов, коли ви спинилися при попсованому мості, чи ти віддалювався відтам? — спитав у нього старшина.

Младен-зрозумів, що його прогулька в село знана всім, певно пізнали його ці два селяне, що їх зустрінув на дорозі тай донесли про це. Рішився не брехати, виявити всю правду й відважно видержати кару. Тільки не скаже одного — ні словечка про це, що бачився з Цанкою! Ні, нізащо в світі не зробить цього сорому дівчині! Радше вмре, а цього не скаже.

Рішив це в одній хвилині — й не відступить від цього. Його впертість змінилася в залізну волю.

Младен був один із цих болгарських строгих селян, що мали тверду й неподатну вдачу, які в часі останньої війни чудували всіх надлюдською терпеливістю й нечулістю під ножем хірурга.

На питання начальника Младен відповів, що був у свойому селі.

— Щож ти робив там?

Младен мовчав.

— Брешеш! Бо ти не ходив у село, ти був на наших полях! — закликав Милош гнівно.

(Д. б.).

Зливи й тучі

Знову впали в нас зливи. Були й градові тучі: у Бобреччині, Бучаччині, Копичинеччині, Гусятинщині та в Борщівщині. По ріжних селах цих повітів град знищив збіжжа, а громи вбили та приголомшили кільканайцять людей. Двох людей убитих у Лановичах біля Самбора, дві жінки у Верховичах (Копичинці), двоє людей у Керничках під Гусятином поранило, у Винявках (Теребовля) вбило селянку, в Товстім Йосифа Сенюка, у Чабарівці поранило одну селянку. Від громів зайнялося й згоріло чимало будинків. Над Чортковом обірвалася хмара й залила 19 домів. Потоки й ріки в ріжних повітах виступили з берегів.

Дня 7. ц. м. був над Станиславовом хмаролім. В пів години залило вулиці міста до висоти 1 метра. Великі шкоди. Кіно в готелі „Варшава" залила вода в часі вистави. З инших укр. інституцій потерпіли шкоди „Народній Базар", Маслосоюз, Пов. Союз Кооператив, склад красок і перфум „Фарболь". І на передмістях наробила вода чимало шкоди. Бистриця вилила й залила Кнігинин і Бельведер, а й доокольчні села.

В Браславщині, в смолвенській волости була буря й злива з градом. Наробила шкоди в 6 місцевостях. Буря зривала покрівлі, виvертала дерева. Буревій з нечуваною силою гнався пів кільометра широкою полосою. По литовському боці схопив малу дівчину й перекинув на польський бік. В багато околицях падав град як курячі яйця.

15.000 почтових голубів

Центральна Управа німецьких годівників почтових голубів улаштували в Будапешті вилет 15.000 голубів, привезених спеціяльним поїздом на Угорщину Хвилину, як відчиняють клітки на двірци в Будапешті, бачимо на образку.

Египет самостійною державою

В попередньому числі „Правди" подали ми короткий опис Єгипту та його минуле. Теж згадали ми, що Єгипет виборов собі тепер самостійність.

А саме Англія, яка мала протекторат над Єгиптом, признала тепер Єгипет самостійною державою.

Покищо правда угоду щодо цього тільки уложили спільно англійський міністер Гендерзен і египетський Могамуд Магмед Паша. Цю умову мусять ще затвердити парляменти англійський і египетський.

Ось ця умова:

Військова окупація Єгипту англійськими військами має бути знесена. Свої війська Англія забере з Єгипту, тільки для безпеки Суеського канала египетський король згодиться, що Англія матиме невподалік цього каналу відповідну скількість війська. Представником Єгипту буде в Лондоні амбасадор і також Англія матиме свойого амбасадора в столиці Єгипту, Каїрі. Уряд високого комісаря буде знесений. Єгипет зголосить приступлення до Союза Народів.

В разі непорозумінь із третіми державами Англія й Єгипет, будуть виступати в порозумінні. Всю військову поміч та військових інструкторів буде брати Єгипет тільки зпоміж англійських громадян. Таксамо й адміністраційних урядників, наскільки братиме чужинців, то тільки Англійців. Англійська влада признає, що відповідальність за життя й майно чужинців в Єгипті бере на себе египетська влада й вона видасть до цього відповідні розпоряди. Англійське правительство признає окупацію Єгипту знесеною та вжиє впливу, щоб і інші держави зреклися її й признали на місце теперішнього консулярного судівництва, судівництво мішане.

Ноти виміняли між собою обі держави ще 3. серпня, та оповіщено їх щойно 8. серпня рівночасно в Лондоні та в Каїрі.

Так погодилися Англія з Єгиптом. Та чи на тому вже буде кінець, ще не знати. Треба виждати ухвали обох парляментів. А вона ще не певна, бо як в Англії так і в Єгипті є невдоволені з цьої угоди.

——o——

Село проти комунізму

На всему просторі Радянщини обявляється новий протиреволюційний рух т. зв. „бунт бідноти". Селяне не хочуть продавати збіжжа по цінах, що їх установила радянська влада. Декуди доходить до явних бунтів.

Ось так недавно в саратівській ґубернії селяне, зоружені вилами й косами, звели боротьбу з робітницьким відділом, що прийшов реквірувати збіжжа. Як прогнали цей відділ, то при вході в село помістили таблицю з написом: „Геть комунізм, хай живе праця, рівність і Росія!"

Так в Росії. Те саме й на Україні.

Радянські часописи з останнього часу приносять вісти, які ярко свідчать, що на Україні щораз більше зростають виступи селян супроти комуністів і то нераз криваві.

Убивства визначних більшовицьких діячів, підпал „зразкових комуністичних господарств", криваві напади й т. п. множаться з кожним днем, а в останніх днях прибрали прямо жахливі розміри.

Ось кілька примірів із радянських часописів тільки з одного дня:

Харківський „Комуніст" доносить, що в околиці Камінця Подільського протягом одного місяця записано 8 убивств комуністичних діячів. В усіх цих случаях селяне виступали громадно. Вбивали зненавиджених комуністів як „слуг чорта й ворогів народу"

Нещодавно теж у Каменецьподільщині вбили в нелюдяний спосіб орґанізатора хліборобської комуни Варовина.

В Катеринославщині селяне напали на голову харчового уряду Мазана й мучили його довго, а потім повісили його на майдані перед урядом, що ним кермував.

Як доносить „Вечерная Москва" в Свєдлявщині селяне невдоволені орґанізацією „комуністичної кольонії" напали на організатора цього „комгосп-а" Дяконова, облили його нафтою й живцем спалили.

Таких случаїв подають багато, що дня радянські часописи.

Жорстоке воно, нелюдяне, нехристіянське. Та хтож видирає народови християнські почування, як не самі більшовики. Тай самі вони й учать цеї жорстокости по черезвичайках.

А „Праця" й „Рада" Упіпів дальше хвалять собі більшовицький „рай". Олудники!

——o——

Вінчання двох прадідів

В Ляс Пальмас в Америці двох 80 літніх селян повінчалося рівночасно з молодими дівчатами. В часі вінчання було в церкві 9 синів, 78 унуків і 32 правнуки обох молодих. Треба додати, що обидва старці в повні сил і працюють від 10 до 12 годин на добу.

Почаївська лавра й почаївські гроші

Серед прекрасних краєвидів південної Кремінеччини стоїть на стрімкому узгірю славна численними чудесами Почаївська Лавра. Історія цього чудотворного місця така:

По народнім переказам вже в XIII. в. на місци нинішньої Лаври жили монахи-Василіяне. Одному із них обявилась Пр. Діва Мати, а зникаючи лишила на камінній скелі слід своєї стопи. З того часу Почаїв став особливо славний. В 1578 р. тодішня власничка Почаєва Анна Тогіська дістала від грецького патріярха Неофіта образ Матері Божої.

Образ сей згодом помістила в місцевій церкві і він славився чудами. Анна Тогіська пожертвувала великі земельні простори на монастир, а після її смерти спадкоємці Почаєва почали процес з Василіянами, котрий закінчився щасливо для них.

В 1720 р. Василіяне зєдинились з Римським Престолом й від тоді Почаїв став місцем осідку протоархімандрита — начальника чину на Польщу. Нинішний величавий монастир і церкву побудовано вже за часів злуки з католицькою церквою. Фундатором нинішньої Лаври став канівський староста Микола Потоцький, котрий на старости літ вступив в монастир для спокутування гріхів свойого життя. Його коштами почато будову Лаври в р. 1771 а закінчено в р. 1791.

В р. 1773 луцький епископ Рудницький довершив величнього акту коронації чудотворної ікони Матери Божої. Почаїв став осередком буйного релігійного життя для цілої околиці.

Незабаром прийшли поділи Польщі і Почаївська Лавра пішла під володіння Росії. 1832 р. розвязано чин ОО. Василіян в цілій рос. імперії а славна Почаївська Лавра перейшла в руки державного скарбу, котрий її віддав російському православному духовенству. Почаївські православні монахи стали утверджувати серед народа православє на місце знищеної царським урядом, Унії. Після світової війни Почаїв опинився під Польщею, котра давню католицьку Лавру полишила православним.

Російське православіє в Польщі зробило з Почаєва головний агітаційний осередок за схизмою. Тому то дуже грішать ті українці-католики з Галичини, котрі, чи то з природного нахилу до побожности, чи то з цікавости ідуть на відпуст до Почаєва, беруть участь в православних богослуженнях, слухають проповідей, ображаючих католицькі почування і наклонюючих до відступництва від гр.-кат. Церкви. А вже не простимим гріхом би-було, колиб хтось (Борони Боже!) приступив до православної сповіди або причастя. Також складання жертв єсть гріхом — бож за ті гроші ведеться агітацію проти нашої кат. Церкви, друкується газети і брошури, масово роздавані на відпустах, котрі накликують до переходу на схизму. Свідомі українці-католики повинні відтягати своїх сусідів і односельчан від прощ до Почаєва, а панотці повчити нарід, що не кожда віра веде до спасення а участь в православних відпустах єсть гріхом супроти віри. За те треба заохочувати людей до відвідування католицьких місць відпустових в Галичині і просити Всевишнього, щоби післав свою ласку милостиву в серця наших братів-православних, щоби вони скорше зрозуміли і відчули, що находяться в блуді й вернули до злуки з св. Церквою католицькою, а славна Почаївська Лавра, щоб знова стала вогнищем релігійного, католицького життя Волині!

——о——

Як бідак без сотика зробив маєток?

Ми Українці в більшости вже такі вдалися, що тільки плакати та нарікати, стогнати вміємо. Найменьша невдача, а наш чолвік уже шкробається в голову тай постогнує: ,Ой, доленькож ти моя нещаслива! Мамо моя рідна, нащо ти мене на світ народила такого нещасного!" Така вже бачите вдача плаксива. Гей, якби той час, зужитий на стони та плачі, ми обернули на здорову думку тай на діло, де то ми вже не булиб — хто зна, чи не випередилиб багато-багато інші культурні народи.

Не так другі народи, як от Німці, Англійці, Американці. І їм жеж печені голуби не падуть із неба, і вони мусять важко боротися нераз за хліб насушний. Та вони не плачуть, не тратять часу на стони й нарікання, тільки шукають способу, як вибитися на верх. Пробує одного, не поведеться, хапається іншого... аж поки не досягне свого. „Не вдалося — каже — тепер, то вдасться в четвер."

Ось один образок, як то американці доробляються майна:

Відомий бизнесмен і кількакратний міліонер Степан Джірард із Филядельфії, завважав, що його старий книговодець уже від довшого часу ходить понурий та пригноблений, а з очей пробивається безнадійна розпука. Став його розпи-

К. К. 27

Св. Апостол Павло

— Добре, та в чому саме винуєте його?

Тертил відповів:

— Від нього можеш сам, коли схочеш, довідатися про все, в чому ми обвинувачуємо його.

Жиди, що прийшли з Ананією й собі:

— Так, так, нехай він сам говорить.

Тоді староста звернувся до Павла:

— Говори!

І став Павло говорити:

— Знаю від багатьох літ, що ти справедливий суддя цему народові й тим радніше говоритиму про себе. Ти можеш розвідатися, що не більше, як дванацять днів, як я прийшов у Єрусалим поклонитися. Тай ні в святині не чули, щоб я промовляв до кого, або робив роздор у народі, ні по школах ні в городі. І не докажуть мені цього, в чому винують мене тепер. Яж заявляю тобі, що в цій путі, що її вони зовуть єресю служу цьомуж Богові, що й вони, й вірю всьому, що по закону й що написане в пророків. Маю надію в Бозі, що має бути воскресення мертвих праведних і неправедних, а вониж також сподіваються цього. На це я й труджуся, щоб у кожний час мати чисту совість перед Богом і перед людьми. І по багатьох літах прийшов я зробити милостиню мойому народові й дати приноси. Найшли мене азійські Жиди очищеного в усьому в святині, не прийшов я там ні з натовпом, ні з бучею. І ці азійські Жиди повиннiб прийти перед тебе й винувати мене, колиб мали що проти мене. Тай самі ці, що стоять тут, нехай скажуть, чи найшли в мені яку неправду, як стояв я перед радою, крім одного голосу, що ним я заявив, стоячи між ними, що за воскресення мертвих приму суд сьогодні від них.

Як Фелікс вислухав Павлові слова, сказав:

— Ідіть тепер! Як прийде тисячник Лізій, розберу вашу справу.

В душі-ж думав:

— Бачу, що напосілися Жиди на нього тому, що він їм не до вподоби. А з його поведення й зі слів його бачу, що правда по його боці, не по їх. Та що мені там до цього по чийому боці правда. Держатиму цього Павла в тюрмі — чей, як не він сам, то хтось із його семиї або прихильників його старатиметься, щоб я його випустив. А мені грошей треба, о треба! Треба мені, та ще більше моїй Друзилі. О, жіночка моя потребує трошей, з її рук гроші пливуть мов вода — та дарма, не всилі я їй нічого відмовити.

І покликав сотника тай каже:

— Віддаю під твою опіку цього Павла, та давай йому волю в усьому. Не забороняй також нікому з його знайомих приходити до нього, чи послугувати йому.

Як сотник відійшов, пішов і він до дому.

Жінка йому зараз:

— Де ти тай чого так довго барився?

— Служба, моя дорогенька, служба! — відповів Фелікс витаючися з жінкою тай додав: — А знаєш цікавого вязня приставив мені Клявдій Лізій із Єрусалима. Він із твойого народу та високо вчений, хоч зодягнений убого, в одязі ремісника.

Феліксова жінка Друзила була Жидівка та вихована вже по грецьки.

— Цікаво! Радаб я його побачити та почути...

— Сьогодні не має в мене часу, дорогенька, а завтра мушу виїхати та зараз, як вернуся підемо в преторію й побачиш його та почуєш.

Як по кількох днях Фелікс вернувся, Друзила зараз пригадала йому обіцянку.

— Добре каже Фелікс — повезу тебе до нього.

І сів з жінкою в носилки та дав приказ:

— В Іродову преторію.

тувати й довідався, що його вірний слуга вгинається під вагою родинних нещасть і довгів, що їх наробив на лікування жінки.

Одної днини покликав Джінард книговодця до себе тай питає:

— Чому не стараєтеся позбутися довгів?

— Якжеж можу їх позбутися, коли в мене нема ніяких засобів крім платні, а це вистане ледво на удержання? О, колиб я бодай у части був такий багатий, як ви, пане, то напевно не був би винен нікому ні сотика.

— То чомуж не стараєтеся забагатіти? — спитав банкир.

— Якжеж мені забагатіти, коли в мене нема ні сотика? — жалівся книговодець.

Міліонер здвигнув згірдно раменами й каже:

— На це не треба грошей.

Кинув оком на часопис, що лежав на столі й гострим голосом поручив книговодцеві піти зараз у пристань, де, як подавала оповістка — визначена була на цей день ліцитація на вантаж (ладунок) сконфіскованого чаю.

— А як поладнаєте це, заразісько прийдіть до мене — сказав ще на прикінці банкир.

На це книговодець несміливо:

— Та на це треба грошей.

— Пересвідчитеся самі, як дуже ви доси помилялися — відповів глумливо банкир.

Призвичаєний виконувати поручення свого шефа, книговодець пішов слухняно в пристань і підбиваючи все ціну, закупив без доляра в кишені ввесь чай.

Меткий банкир знав добре своїх товаришів. Бо скоро тільки розійшлася вістка, що „чоловік“ від Джірарда купив увесь вантаж чаю на кораблі, товарову біржу обхопив неспокій. Ціна чаю пішла в гурті на кілька центів.

Заки книговодець, що дорогою роздумував із розпукою, як вирівняє цей новий довг, вернувся в бюро, його шефа повідомили вже про вислід і як побачив книговодця, що ввіходив із пригнобленим видом до кабінету, сказав:

—Ну, а тепер продайте заразісінько свій чай.

Книговодець негайно пішов продавати чай і продаючи трохи дешевше, як подавала остання біржа, заробив, не маючи дословно ні одного цента — 50 тисяч долярів.

І так пересвідчився, „переслідуваний недолею“ книговодець, що часто здорова думка вистане за гроші. Тільки трохи рішучости та хисту й сили волі. Ну, й не тратити часу на плачі, стони й нарікання...

—о—

Що бачив американський капіталіст на Радянщині

З Америки їздило кількох капіталістів на Радянщину, щоб приглянутися життю на Радянщині, чи можна з нею входити в торговельні й грошеві взаємини. В цій прогульці брали участь найбільші фінансисти й промисловці Зєдинених Держав Півн. Америки й Радянська влада сподівалася великих користей із їх гостини, сподівалися, що прийде до торговельного порозуміння з Америкою, а головно, що Американці дадуть гроші в радянські каси.

Та ба! Те що там американські капіталісти побачили, не настроїло їх прихильно до Радянщини.

Ось що сказав один із цих капіталістів Фридрих Боруґ, визначний промисловець із Сан Франціско:

„Хочете знати, які мої враження з подорожі по Радянщині? В Москві та в Ленінграді відчувається велике пригноблення, що придавлює всіх. Можливо, що на це впливає дорожнеча, бо треба вам знати, що за чоботи, за які в Америці платиться три доляри, в Ленінграді треба заплатити 38 карбованців, себто 19 долярів. Такі самі високі ціни є в гостинницях і харчівнях. Доми дуже понищені й не видно, щоб старалися їх відбудувати. Бруд і нужда панують скрізь. „Американський Готель“ в Москві де заїхали ми були, був жахливий.

Коли йде про залізниці, то є два роди поїздів: знищені й брудні для своїх та чисті й вигідні, якими більшовики возять такі прогульки, як наша.

На півдні (себто на Україні) населення якесь не таке пригноблене й якось чистіше. Та всеж таки, я лекше відітхнув аж тоді, як виїхав поза межі Радянщини“.

Ось такий то більшовицький рай, що його так нам захвалюють комуністичні часописи, а за ними наші „Упіпи“ та їх органи „Рада“ й „Праця“.

А треба тямити, що більшовики, як усе, так і тут без сумніву старалися все прикре та сумне закрити перед чужинцями. Та не все вдасться закрити, а ще як хто добре вміє глядіти! А вже хто, як хто, а Американці вміють глядіти, приглядатися. Тай нічого їм і закривати було, колиби бачили там що гарного.

Як прибули в преторію зараз велів сотникові покликати Павла:

— Хочу його переслухати — каже.

Павло увійшов небаром і як побачив старосту з жінкою, поклонився низко.

А Друзила Павлові:

— Мій чоловік так багато оповідав про тебе цікавого й гарного, що я сама забажала почути твої науки й як бачиш, прибула тут до тебе. Казав мені чоловік, що ти навчаєш про Христа. Чула я вже про цю нову віру, та радаби більше довідатися. А хтож краще вияснить мені, як не ти?

А Феликс теж:

— Цікава, бачиш, жінка моя на твою науку, та не меньше цікавий і я.

І завелася розмова.

Вияснював Павло їм науку Христову й говорив про це, що найважніше, щоб жити по правді та вміти здержуватися від лихого... І дальше говорив, що прийде Бог судити праведних і неправедних — праведних жде нагорода, а неправедних кара.

Як почув Фелікс про суд, стрівожився й каже:

— Тепер годі, іди! Як. буде в мене більше часу, покличу тебе.

Павло вийшов.

Як знов сидів Фелікс у носилках із жінкою, каже вона до нього:

— Справді цікавий цей Павло й наука його цікава. Ти повинен випустити його на волю, нема защо держати його в тюрмі.

Фелікс засміявся:

— А вжеж, що нема защо! Та бачиш, я сподіюся, що як держатиму його, здобуду в нього грошей за це, що пущу його на волю...

— Хіба — сказала жінка й собі засміялася та по хвилі додала: — Однак він не виглядає на такого, щоб у нього були гроші, так бідно зодягнений.

— Е на це не дивися! Саме ці, що збирають гроші, жалують собі на все, скупарі для других і для себе. Гріш у них усе. А він жеж передовий між християнами, тож не можливо, щоб не мав із цього зиску. Вбогим він тільки прикидається. Я знаю, як наші жерці — так бідняться нераз перед народом, а великі скарби ховають — каже Фелікс.

— Е, ваші жерці, вони самі не вірять у це, що навчають, їх Бог золото — відповіла жінка.

— Ну, так! Та я думаю, що як не сам Павло, то хтось із його прихильників заплатить за його волю. Тому я позволив впускати всіх його прихильників до нього.

Часто заходив Фелікс у преторію й кожен раз велів прикликати до себе Павла й розмовляв із ним. В розмові часто натякав на це, що він випустив би його на волю, тільки на це треба грошей.

— Бо знаєш, казав, хто мастить, цей їде. Я то не для себе, тільки там у горі є такі, що потрібують.

Та Павло на це:

— Не має в мене грошей.

А Фелікс:

— Ну, то маєш багатих друзів і прихильників...

Павло не відповів на це ніщо, тільки сказав:

— Моя доля в Господніх руках, без Його волі й волосок не спаде мені з голови...

Фелікс не мав уже, що говорити, тож тільки притакнув:

— Ну певно. —

Однак у дусі подумав собі:

— Треба буде говорити з цими, що навідуються до нього. А таки так без нічого не пущу його на волю.

Два роки осьтак сидів Павло й таки не вдалося старості ні в Павла, ні в його прихильників видурити окупу. Були, правда, такі, що готові були задовольнити старосту, щоб тільки Павло дістав волю, та Павло ніяк не хотів пристати на це.

— Ні друзі, не хочу я за гроші на волю йти, ішов я доси шляхом правди й до смерти ним іти хочу.

Як скінчилося два роки побуту Павла в тюрмі в преторії, відкликав Рим Фелікса, а на його місце прислали Порція Феста. (Д. б.).

Що Американець говорив безсторонно, пізнаємо з цього, що признав, що на Україні, головно в Київі, дещо чистіше, як у Москві. Та це було вже й до війни — Україна відріжнялася від Московщини чистотою. А що українське населення не таке пригноблене, як московське — то тут робить відмінна вдача — Українець знаний з цього, що вміє і крізь сльози сміятися.

І так не вдалося більшовикам піддурити Американців.

——o——

Цікава всячина

З масла на маргарину.

З Росії перед війною вивозили за границю дуже богато масла. Вивіз був такий великий, що для транспорту масла уладжені були спеціяльні поїзди з машинами, які витворювали холод. Як це нині в більшовії — це хіба знають червоні володарі — одначе правдою є, що в цілому совітському союзі дуже страшна недостача масла і московський центросоюз рішився поставити в Москві обширні заводи (фабрики) маргарини з денною фабрикацією 20 тон.

Ґазета до завивання другого сніданку.

В Нюйорку виходить італійська газета „Коріере д' Амеріка". Він збільшив тепер свій обєм, бо читачі нарікали, що часопис цей у своїм попереднім обємі не надавався до... завивання другого сніданку. Вступна стаття начального редактора обговорює цю пригоду та вкінці каже: „Найшлася причина, задля якої публика купує часописи, хоч може зовсім не читає їх".

Білет за 9 тисяч долярів.

Німецький повітреплав „Цепелін" (який саме на днях перелетів понад Атлянтійським Океаном і осів у Лейк Горст) заповів подорож довкола світа. Вже зголосилося богато охочих до такої подорожі, між ними чимало жінок. Білет для одної особи коштує девять тисяч долярів.

Два мандрівники жертвою Етни.

На вершок гори Етни (в Італії) вийшов турток мандрівників, щоби відтам приглянутися сходові сонця. Схід сонця з вершка Етни дуже гарний, як ніде інде. Обсерваційна стація, яка є на склоні Етни заповіла була спокій, тому мандрівники відважилися пійти дуже близько головного кратеру. Свою відвагу дорого переплатили. Несподівано вулькан став вибухати. Той вибух прилади метеорольоґічної стації відчули щойно пів години перед його початком, так що вже було годі перестерегти мандрівників. Два з мандрівників згинули на місці, а чотири тяжко поранені та попечені. Ті, що вийшли ціло, кажуть, що вибух був страшний.

Малпи обсадили залізничий шлях.

Залізниці в індійськім Бомбаю зароїлися цілими стадами малп, які зорганізувалися в справжню грабіжницьку ватагу. Вже богато разів траплялося, що ці малпи нападали на жінок і дітей, які тамтуди переходили, виривали їм коші з харчами та на очах переляканих ділилися між собою добичею. Недавно така громада малп напала навіть на залізничу стацію, обсадила її та хоч ціла залізнича служба проганяла їх, остали там майже цілі три дни. Як лише поїзд віхав на стацію, кинулися малпи крізь вікна до вагонів, грабили де що далося, а переляканї подорожні нічого не могли їм вдіяти. Прикликали цілу сотню війська і щойно стрілянином вдалося прогнати малпи. Цей напад малп, що тепер навістили в Індії цілі околиці, є в звязи з великими повенями в Індії, що вигнали диких звірів із джунглів (пралісів) у цивілізовані полоси.

Як бавляться за границею жінки більшовицьких комісарів.

Жінка більшовицького комісаря Литвинова, перебуває тепер у Берліні й так, як колись Луначарська та Колотаїха, звертає на себе увагу „буржуйським" життям. Що дня бачать її рано в товаристві елеґантних пань і панів, на коні в Тірґартені (міський сад зі звіринцем). І взагалі живе вона як найбільші пани. Поведенням і роскішними одягами пані Литвинихи дуже згіршена комуністична партія в Німеччині. Комуністичні німецькі часописи жадають у Литвинова, щоб забрав жінку назад у Москву.

Та чи він послухає.

А на Радянщині робітники й селяне пухнуть і гинуть з голоду.

СИЛАЧ З КАЛІФОРНІЇ

Силач Артур Блеклер з Каліфорнії (Америка) ломить у зубах мосяжну штабу грубу на 4 квадр, центиметри,

Данилка Сокири слово щире

Ой, сумні сумні понурі линуть вісти з наших сіл, ,тучі, гради, громи, бурі з верховини води в діл наробили шкід невміру, жниво знищили там все, аж мороз йде поза шкіру, що нам вість відтіль несе! Треба, треба щось думати, щось робити треба нам, щоб те лихо подолати, та що, як? — не знаю сам... Знаю лиш одну пораду, треба стати разом всім, разом у одну громаду... Ану, раз таке зробім! Раз зеднаймося у згоді, на бік раз партійний квас, що загніздився в народі — враз, як кликав нас Тарас, станьмо з лихом ми до бою, помагаймо всі собі, тільки згодою святою переможем в боротьбі з лихом, нуждою і горем та ще й сили наберем, спільним трудом ми утворим сили народу терем. На те лихо на цім світі, щоб із ним йти в боротьбу, май це кожен на приміті і на бік відкинь журбу, нарікання, плач і стони! Кріпше затисни кулак і ставай до оборони, лихо знищиш тільки так! Вилий сліз ціліське море, таки горе не втече, сльоза лиха не поборе, тільки більше боляче цей відчує ще нещастя, хто у горю сльози ллє, цей лиш лихові не дасться, хто відважно в бій стає. А як разом в руки молот піднімем на горе ми, втече нужда, холод, голод з наших хат на все дверми.

Ми пізнаєм: в згоді сила! Як закріпить ще любов братня згоду, наче крила ти дістав, свіжіша кров в жилах кожному заграє і охота до життя, тоді боротьба скріпляє, нема нужді вороття! Тож із Богом, любі браття, в згоді ми ставаймо враз, спільним трудом і завзяттям приготовим кращий час. Тоді жити буде мило! **Сокира Данило.**

——o——

НОВИНКИ

Арештування в Станиславівщині. 7. серпня в ночі підрізав хтось три телеграфічні стовпи на гостинці між Тязовом і Крилосом коло Станиславова, може й звалила їх буря. Після цього поліція перевела ревізії в Тязові, Ямниці й Павелчу і приарештувала в Ямниці синів о. Гірняка, студентів Володимира й Осипа, студента Савчака і селянина Кушніренка Василя, в Тязові студента Боднарчука і селянина Боднарчука Івана, в Павелчу гімн. учеників Щербія і Матіяша Василя. Трьох з них, а саме Володимира Гірняка, Щербія і Боднарчука Івана, випустили в суботу по переслуханню на волю. Всіх інших держать ще на поліції в Станиславові. Мають їх відставити до суду.

Пригода укр. пластунів у Підгайцях. В четвер 8-го серпня ц. р. переходила Підгайцями прогулька пластунів. В прогульці брало участь 5 пластунів-українців (бережанського куріня) і 9 пластунів німців (студентів з Фрайбурґа). В місті

приступило до пластунів кількох поліцаїв, які завізвали їх, щоби вони разом з поліцією пішли до старости. В старостві переслухано всіх пластунів і зажадано, щоб українські пластуни віддали владі пластові відзнаки. Коли пластуни не хотіли цього зробити, їм заявлено, що доти не пустять їх зі старости, поки цього не зроблять. По 3 годинах ждання, коли загроза поліції нічого не помагала, поздирано з пластунів усі відзнаки, звіздки, стяжки, паски і т. п. У пластуна Маркіяна Лади забрано не тільки стяжки, а й спортову сорочку. Зазначуємо, що бережанський пласт признаний владою. В цій справі Українська Парляментарна Репрезентація вислала телеграму до міністра внутрішніх справ. Будуть мати німецькі пластуни що оповідати, як вернуть у Німеччину.

Пожар. В ночі з 3-го на 4-го по півночі вибух пожар в забудуваннях Івана Залущака в Тетевчицях в Радехівщині. Згорів дім і велика частина господарських будинків. Шкоди на 6.000 зол. п. Пожар повстав з підпалу. Цього самого дня невідомі справники підпалили стирти сіна в Просовичах у Збаражчині на фільварку Зиґмунта Пшетоцького.

Святокрадство. Дня 3-го ц. м. невідомі злочинці вломалися до церкви в Пробужній пов. Копичинці та вкрали монстранцію і 2 чаші.

Скажений вовк покусав двоє дітей. На просторі городейської волости тинявся скажений вовк. Колосела Запита й Лити вовк напав на двоє дітей і покусав їх. Одно з дітей, трилітня Гануся Дубрівна дістала нападу скаженини й хоч лікар зараз поспішив із помічю, померло в тяжких муках. Цей самий вовк покусав ще кілька штук худоби і коней. Щойно оноді нічю, коли скажений звір старався продістати до будинків у селі Запита, Запитчани вбили його вилами й сокирами.

Мандрівка диких кабанів на південь. У білостоцькому воєвідстві завважали в останніх днях цікаві мандрівники диких кабанів у більших і меньших стадах, а то й одинцем у напрямі на південь, до лісів, навіть дуже віддалених. В околицях Брянська, більського повіту, завважали перед тижнем стадо молодих диких кабанів, як під проводом матері йшло на південь. Вийшли вони мабуть із Біловежської пущі. Кілька днів опісля в Городенщині завважали в ночі великого кабана, що його на другий день бачили вже кілька кільометрів. дальше на південь. Місцеве населення ворожить із цього, що буде дуже вчасна й дуже гостра зима.

Вже підробляють нові золотівки. Нещодавно появилися ніклеві золотівки й часописи писали, що їх годі підробити. Тимчасом уже появилися підроблені ці монети й то так уміло підроблені, що дуже важко відріжнити їх від правдивих. Бистре око пізнає їх тільки по тім, що їх відливані мусять бути в одному місці на канті пиловані.

Небіжчик повернувся. Із вибухом світової війни Микола Безділь із Дуліб, у Стрийщині, пішов на війну. Дали його на російський фронт. В бою під Равою Руською був ранений і попався в російський полон. У шпиталі в Київі був майже рік, потім вислали його в табор бранців на Сибір. Зломане здоровля не видержало тяжкої дороги й він знов пішов у шпиталь і довгий час боровся зі смертю. І знов пройшло майже два роки, заки він вилікуваний міг кинути шпиталь. По більшовицькому перевороті працював у ріжних підприємствах, щоб прискладати грошей на поворот у рідну країну, до якої тужив дуже. Тимчасом жінку повідомили його товариші з боєвища, що її чоловік упав у бою на фронті. Почалося довге поступування, щоб його признати помершим. На основі зізнань свідків і записок із боєвих лист, де він був виказаний, як „пропалий" жінка здобула судове признання чоловіка помершим. Коли вже мала „доказ смерти" чоловіка Юстина Безділь віддалася за сусіда Андрія Іленева. Із цього подружя родилося троє дітей, а з першого остало двоє. В часі цего всего Микола Безділь не можучи діждатися полагоди формальностей, получених із дозволом на поворот до дому, старався нелеґально перейти границю, при чому зайшов у бійку з граничньою сторожею. Арештували його й засудили на кілька літ тюрми. Як випустили його, працював знов довший час, поки не заробив на дорогу. Тоді вернув у рідну країну. Знужданий і знесилений був так, що спершу не пізнали його. Коли виявив, хто він, жінка з перестраху зімліла. Він сам на вістку, що жінка його віддалася, занедужав, а навіть пробував відібрати собі життя, та відрятували його. Тепер вийде законне питання признання його живим, а потім уневажнення другого подружя.

——o——

Переписка Редакції

О. Ст. К. Галичанів. — Гол. редактор „Правди" на відпустці до кінця серпня. З приїздом поладнає справу.

——o——

ПЕРЕПИСКА АДМІНІСТРАЦІЇ.

П. Василь Цюцяк з Радчі. Просимо не безпокоїтися. Гроші ми одержали вже по зазначенню залеглостий. Ваша передплата вирівнана по день 1. 10. 1929 р. а п. **Анни Ганчак** вирівнана по день 15. 10. 1929 р.

П. Анастазія Мних (Івана) в Полівцях. Передплата вирівнана по день 31. 12. 1929 р. Зазначені на Вашій адресі чорнилом числа, це знак для почти, а не залеглість.

о. В. Породко, Станискавів. Гроші в сумі 113.50 зол. ми сьогодня одержали. Дякуємо дуже за прихильність. Висилку „Правди" на подані адреси зачинаємо від завтра.

Виріб масла в Пфаркірхен у Баварії

Молочарство в Баварії, яке дає річно доходу від 500 до 600 міліонів марок є там супроти збіжа, яке приносить річно 250 до 300 міліонів, головною основою сільського господарства. Близько 35 міліонів гектолітрів молока мають у Баварії річно. Із цього в довоєнних часах використовували в молокарнях ледво пяту частину, себто близько 6 і пів міліона гектолітрів, а яких пять міліонів свіжого молока продавали міському населенню. Останок, себто дві третині зужували хлібороби дома для себе Коли від 1924 поширилося в Баварії молокарство змінилася картина так, що в 1928 р. що скількість молока перероблюваного в молокарнях збільшилася на два міліони гектолітрів у порівнанні з довоєнними часами, себто молокарні спотребовували молока до 9 міліонів гектолітрів. Молоко доставляють там молокарням головно дрібні господарства, тому спосіб збуту молока вимагає орґанізації приноровленої зівсім до місцевих обставин. Численні малі сироварські й маслярські спілки мусили злучитися в централі й великі маслярні.

Щоб масло було однакової якости треба було однакового виробу масла. Найкращою розвязкою яку тут піднайшли, є мабуть така форма великих маслярень, що працюють як збірниці сметани, як приміром маслоцентраля в Пфаркірхен. Сметану збирають там у поодиноких молокарнях. Зараз по зібранні сметани появляється контрольор на мотоциклі й розсліджує сметану щодо чистоти, степення киснення та змісту товщу. За ним їде тягаровий самохід, що довозить сметану до головної централі. Там стерелізують сметану й защіплюють знову кислянами бактеріями. Таке однакове й приписове поступовання зі збираною з ріжних молочарських спілок сметаною, дає потім можність виробу однакового, якістю знаменитого масла. Сім самоходів робить денно до 680 кільометрів і звозять 2500 літрів сметани.

В трьох четвертинах року в Пфаркірхен піднісся так витвір масла з 1 цетнара на 12 цетнарів денно. Це вислід поступової та доцільної праці. Забезпеку дальшого здорового розвитку дає щораз більший попит за маслом із Пфаркірхен навіть із заграниці.

Правда, спершу молочарські знавці, вважали такий спосіб невдатним, неможливим. Та практика показала, що це спосіб добрий. Г. П.

——o——

ПОДЯКА.

Отсим складаю сердешну подяку всім Впр. кондеканальним Отцям, які численно прибули на сумний похоронний обряд мойого мужа о. Івана Мокрицького, пароха в Порогах, без огляду на це, що це було безпосередно по повені й усі мости в Порогах були позривані. Та Впр. Отці не зважали на тяжку й далеку дорогу й прибули віддати останню прислугу покійному й причинитися до звеличення похоронів.

Пороги, 18. серпня 1929.

Марія Мокрицька, вдова.

Відповідальний редактор Антін Лотоцький. З друкарні Сп. „Діло", Львів, Ринок 10.